

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

Теорія кримінально-правової кваліфікації

підготовки бакалавра
спеціальності 081 Право
освітньо-професійної програми ПРАВО

Силабус освітнього компонента «Теорія кримінально-правової кваліфікації» підготовки бакалавра, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, за освітньо-професійною програмою ПРАВО

Розробник: доцент кафедри кримінального права і процесу, кандидат юридичних наук, доцент Андрусяк Г. М.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

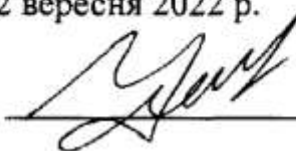

(проф. Кравчук В.М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кримінального права і процесу

протокол № 1 від 12 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(Фідря Ю. О.)

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право, освітньо-професійна програма «Право», освітній рівень – бакалавр	Вибіркова Рік навчання 1 Семестр 6-й Лекції 10 год. Практичні (семінарські) 20 год. Самостійна робота 110 год. Консультації 10 год Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів 150/5		
ІНДЗ: немає		
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право, освітньо-професійна програма «Право», освітній рівень – бакалавр	Вибіркова Рік навчання 1 Семестр 7-й Лекції 4 год. Практичні (семінарські) 6 год. Самостійна робота 122 год. Консультації 18 год Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів 150/5		
ІНДЗ: немає		
Мова навчання		українська

2. Інформація про науково-педагогічного працівника

ППІ Андрусяк Ганна Миколаївна

Науковий ступінь *кандидат юридичних наук*

Вчене звання *доцент*

Посада *доцент кафедри кримінального права і процесу*

Ел. адреса: krymkafedra@ukr.net;

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=aRJAxUAAA&hl=ru>

Контактна інформація: +38 (0332) 240411

Графік занять: <https://www.law.eenu.edu.ua/rozklad-zanyat-copy>

3. Опис освітнього компонента

3.1. Анотація курсу

Під час вивчення освітнього компонента здобувачі освіти опанували або загальні положення кримінальної відповідальності, або окремі складі злочинів, передбачених статтями

Особливої частини КК України. При цьому не зверталася увага на співвідношення між окремими кримінально-правовими нормами, їх взаємозв'язок, питання, які виникають у процесі застосування положень КК України до конкретних життєвих ситуацій. А з проблемами кваліфікації злочинів стикається кожен практичний працівник, при вирішенні питань кваліфікації злочинів допускається немало помилок. Саме цьому аспекту і присвячене вивчення освітнього компонента *«Теорії кримінально-правової кваліфікації»*, який поглиблює та доповнює той обсяг знань, які отримали здобувачі освіти після вивчення Загальної та Особливої частин кримінального права.

3.2 Перереквізити

Зв'язок освітнього компонента *«Теорія кримінально-правової кваліфікації»* з іншими освітніми компонентами: *Кримінальне право України, Актуальні проблеми кримінального права та процесу, Міжнародне право, Конституційне право, Кримінальний процес.*

3.3. Мета та завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента є поглиблене знання законодавчих та теоретичних проблем кваліфікації злочинів, кваліфікації попередньої злочинної діяльності, множинності злочинів, злочинів, вчинених у співучасті, кваліфікації конкуренції та колізії у кримінальному праві, кваліфікації злочинів проти особи та власності, детальне вивчення роз'яснень Пленуму Верховного Суду з вказаних проблем та міжнародно правових актів та судово-слідчої практики, вміння тлумачення кримінального закону та положень постанов Пленуму Верховного Суду, вироблення вміння правильної кваліфікації та відмежування злочинів.

Завданнями освітнього компонента є опанувати співвідношення між окремими кримінально-правовими нормами, їх взаємозв'язок; питання, які виникають у процесі застосування положень КК України до конкретних життєвих ситуацій, оскільки з проблемами кваліфікації злочинів стикається кожен практичний працівник, при вирішенні питань кваліфікації злочинів допускається немало помилок; поглибити та доповнити той обсяг знань, які отримали здобувачі освіти після вивчення Загальної та Особливої частин кримінального права.

4. Результати навчання (Компетентності)

У результаті вивчення освітнього компонента у здобувача освіти мають бути сформовані такі інтегральні компетентності (ІК).

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

У результаті вивчення освітнього компонента у здобувача освіти мають бути сформовані такі загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

У результаті вивчення освітнього компоненту у здобувача освіти мають бути сформовані такі спеціальні компетентності (ФК):

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи;

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини;

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Зміст та структура освітнього компонента

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Кон сул.	Форма контр./Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Поняття, значення, принципи та етапи кримінально-правової кваліфікації	8	1	1	4	2	СР+ДС
Тема 2. Склад злочину та кваліфікація діянь, проблемні аспекти.	7	1	2	4		СР+ТР
Тема 3. Загальні та Спеціальні правила кримінально-правової кваліфікації	8			6	2	СР+РК
Тема 4. Проблемні аспекти кримінальної відповідальності за незакінчений злочин	9	1	2	6		СР+РК
Тема 5. Проблемні аспекти кримінальної відповідальності співучасників	8		2	6		РМГ+Р
Тема 6. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти основ національної безпеки України.	7		1	6		СР+Р
Тема 7. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти життя особи.	9	1	2	6		СР+РК
Тема 8. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти здоров'я особи.	10	1	1	6	2	СР+РК
Тема 9. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти волі, честі та гідності.	8	1	1	6		СР+РМГ
Разом за модулем 1	74	6	12	50	6	
Змістовий модуль 2.						
Тема 10. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.	13	1	2	8	2	СР+ДБ
Тема 11. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти власності.	10		2	8		СР+ДС
Тема 12. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів у сфері господарської діяльності.	7		1	6		СР+РК
Тема 13. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти громадської безпеки.	11	1	2	8		СР+РМГ
Тема 14. Кваліфікація діянь, що містять ознаки некорупційних злочинів у сфері службової	7		1	6		СР+Р

діяльності.						
Тема 15. Кваліфікація діянь, що містять ознаки корупційних злочинів.	9	1		8		СР+ДБ
Тема 16. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти правосуддя.	8			8		СР+РК
Тема 17. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).	11	1		8	2	СР+РМГ
Разом за модулем 2	76	4	8	60	4	
Всього годин/балів:	150	10	20	110	10	

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Кон сул.	Форма контр./Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Поняття, значення, принципи та етапи кримінально-правової кваліфікації		1		6	2	СР+ДС
Тема 2. Склад злочину та кваліфікація діянь, проблемні аспекти.		1		6		СР+ТР
Тема 3. Загальні та Спеціальні правила кримінально-правової кваліфікації			2	6	2	СР+РК
Тема 4. Проблемні аспекти кримінальної відповідальності за незакінчений злочин				6	1	СР+РК
Тема 5. Проблемні аспекти кримінальної відповідальності співучасників				6	1	РМГ+Р
Тема 6. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти основ національної безпеки України.				8		СР+Р
Тема 7. Кваліфікація діянь, що містить ознаки злочинів проти життя особи.			1	8		СР+РК
Тема 8. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти здоров’я особи.			1	8	2	СР+РК
Тема 9. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти волі, честі та гідності.				8		СР+РМГ
Разом за модулем 1		2	4	62	8	
Змістовий модуль 2.						
Тема 10. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.				8	2	СР+ДБ
Тема 11. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти власності.		1		8	1	СР+ДС
Тема 12. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів у сфері господарської діяльності.				6	1	СР+РК
Тема 13. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти громадської безпеки.		1		8	1	СР+РМГ
Тема 14. Кваліфікація діянь, що містять ознаки некорупційних злочинів у сфері службової діяльності.			1	6	1	СР+Р

Тема 15. Кваліфікація діянь, що містять ознаки корупційних злочинів.			1	8	1	СР+ДБ
Тема 16. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти правосуддя.				8	1	СР+РК
Тема 17. Кваліфікація діянь, що містять ознаки злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).				8	2	СР+РМГ
Разом за модулем 2				60	10	
Всього годин/балів:	150	4	2	122	18	

6. Завдання для самостійного опрацювання

Формами самостійної роботи здобувача освіти з ОК «Теорія кримінально-правової кваліфікації» є опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях; систематизацію вивченого матеріалу перед заліком; опрацювання й підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; підготовка (написання) письмових робіт – реферату, задачі, що включає підбір необхідних джерел інформації та їх опрацювання; написання й редагування тексту роботи; належне оформлення письмової роботи.

Завдання для самостійної роботи розробляються на кожен навчальний рік окремо з урахуванням змін до законодавства. Завдання для самостійної роботи доступні для здобувачів освіти на кафедрі (у паперовому вигляді).

7. Політика оцінювання

Підсумкова кількість балів з освітнього компонента (*максимум 100 балів*) визначається як сума балів поточного, підсумкового контролю, яка сумується.

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності здобувача освіти на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем освіти тощо.

Форми участі здобувачів освіти у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності при виконанні навчальних завдань, завдань для самостійної роботи, завдань поточного та підсумкового контролю результатів

навчання з дисципліни. Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 червня 2022 року. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Критерії оцінювання усних відповідей та письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови чи письма;
- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння передати інформацію;
- емоційність та переконаність, якщо це усна відповідь;
- використання основної та додаткової літератури;
- посилання на норми чинного законодавства;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння;
- формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

**8.1. Шкала оцінювання
Денна форма**

Оцінка в балах за практичні заняття	Оцінка в балах за МКР	Оцінка в балах	Оцінка в ЄКТС	Лінгвістична оцінка	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою		
							екзамен	залік	
1-4 б за кожну тему	1-30	1-100							
4	26-30	90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано	
3	21-25	82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує кейси і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	дуже добре		
2	16-20	75-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження	Середній (репродуктивний)	задовільно		
1,5	11-15	66-74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно		
1	6-10	60-65	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)	задовільно		
0	1-5	1-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно		незараховано

Бали зарахування формальної, неформальної та інформальної освіти

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному виданні студентських наукових праць	10
Виступ на Міжнародній, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з публікацією тез доповіді	5
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських олімпіад	до 20
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт	до 20
Участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях Moot Court	до 20
Участь у роботі юридичної клініки "Ad ASTRA" згідно реєстру клініцистів.	до 10
Участь у правопросвітніх заходах організованих громадськими організаціями в межах національних та міжнародних грантів.	до 5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 10

9. Підсумковий контроль

З означеної дисципліни передбачена така форма підсумкового семестрового контролю, як залік, який проводиться в усній формі або письмовій формі.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	<i>відмінно</i>
82-89	B	<i>добре</i>
74-81	C	
64-73	D	<i>задовільно</i>
60-63	E	
59-35	FX	<i>необхідне перескладання</i>

Усім здобувачам освіти, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності та залікову книжку.

Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто науково-педагогічним працівником. У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, бакалавр обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості, де потрібно знати відповіді на перелік наступних питань:

Питання до заліку

1. Поняття кваліфікації злочинів.
2. Види і значення кваліфікації злочинів.
3. Структура кваліфікації злочинів.
4. Види підстав кваліфікації злочинів.
5. Склад злочину і кваліфікація.
6. Формула кваліфікації.
7. Значення роз'яснень Пленуму Верховного Суду України для кваліфікації.
8. Етапи та стадії кваліфікації.
9. Кваліфікація закінченого злочину.
10. Кваліфікація готування до злочину.
11. Кваліфікація замаху на злочин.
12. Формула кваліфікації при попередній злочинній діяльності.
13. Кваліфікація добровільної відмови від доведення злочину до кінця.
14. Кваліфікація позитивної посткримінальної поведінки (дійове каяття).
15. Кваліфікація готування до злочину та замаху на злочин при альтернативному та неконкретизованому умислі.
16. Кваліфікація посягання при "відхиленні дії".
17. Кваліфікація при помилці в об'єкті.
18. Кваліфікація злочину, вчиненого у співучасті.
19. Формула кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті.
20. Кваліфікація дій виконавця.
21. Кваліфікація дій організатора, підбурювача та пособника.
22. Кваліфікація дій учасників організованої групи чи злочинної організації.
23. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця при співучасті.
24. Кваліфікація дій співучасників при ексцесі виконавця.
25. Кваліфікація посереднього виконавства.
26. Кваліфікація співучасті із спеціальним суб'єктом.
27. Кваліфікація вчиненого при провокації злочину.
28. Кваліфікація причетності до злочину, її відмінність від співучасті.
29. Поняття конкуренції кримінально-правових норм. Відмінність конкуренції від колізії.
30. Кваліфікація при конкуренції загальної та спеціальної норми.
31. Кваліфікація при конкуренції "частини і цілого".
32. Кваліфікація при конкуренції між основними та кваліфікованими складами злочинів.
33. Кваліфікація при конкуренції норм з обтяжуючими та пом'якшуючими обставинами.
34. Кваліфікація при конкуренції норм з пом'якшуючими обставинами.
35. Кваліфікація повторності злочинів.
36. Кваліфікація сукупності злочинів.
37. Кваліфікація рецидиву злочинів.
38. Кваліфікація триваючих, продовжуваних та складених злочинів, їх відмінність від множини злочинів.
39. Кваліфікація при помилці в об'єкті та предметі.
40. Кваліфікація ідеальної сукупності злочинів.
41. Кваліфікація готування, що утворює склад самостійного злочину.
42. Кваліфікація замаху з непридатними засобами.
43. Кваліфікація при помилці в потерпілому.
44. Кваліфікація при помилці в розвитку причинного зв'язку.
45. Кваліфікація при помилці в суспільне небезпечних наслідках.
46. Кваліфікація при юридичній помилці.
47. Загальні правила кваліфікації злочинів проти особи.
48. Кваліфікація злочинів проти волі, честі та гідності особи.
49. Кваліфікація умисного вбивства при пом'якшуючих обставинах.
50. Кваліфікація умисного вбивства за обтяжуючих обставин.
51. Кваліфікація тілесних ушкоджень.
52. Кваліфікація побоїв і мордування

53. Кваліфікація згвалтування.
54. Загальні правила кваліфікації злочинів проти власності.
55. Кваліфікація крадіжки.
56. Кваліфікація грабежу.
57. Кваліфікація розбою.
58. Кваліфікація вимагання.
59. Кваліфікація шахрайства.
60. Кваліфікація привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

8. Рекомендована література та інтернет ресурси

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон від 3.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
4. Андрусак Г.М., Кваша О.О. Необхідна оборона (захист від посягання на статеву свободу та статеву недоторканість особи): монографія / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Київ : АртЕк, 2016. 263 с. URL:<https://scholar.google.com/scholar?cluster=12339186441358986628&hl=en&oi=scholar>
5. Антипов В. В. Види юридичної колізії у кримінальному законодавстві / В. В. Антипов // Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми боротьби зі злочинністю в умовах трансформації сучасного суспільства. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. С.21-27.
6. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред. В.В. Топчія; наук. ред. В.І. Антипова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ : ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
8. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.
9. Катеринчук К.В. Злочини проти здоров'я особи: проблеми кримінально-правової теорії та практики: монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 408 с.
10. Корнякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-правова політика України: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с.
11. Теорія кваліфікації злочинів. Підручник за ред. І. Тетарчук, Т. Дяків, 2020. 104 с. https://www.yakaboo.ua/ua/teoriya-kvalifikacii-zlochiv.html?gclid=Cj0KCQiA3rKQBhCNARIsACUEW_Z5YeIBzTGDPnC4KKNvyh494fiuGLWjHFc97qjJoApselZC-R4-MJMaAoDHEALw_wcB
12. Фідря Ю.О. Проблеми кваліфікації злочинів. Метод. реком., Луцьк: ПП Іванюк, 2013. 46с.
13. Андрусак Г. М. Стан сильного душевного хвилювання у визначенні меж необхідної оборони від насильницького статевого злочину // Історико-правовий часопис: науковий журнал, Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019, № 1 (13). С. 76-80. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/ipch_2019_1_17.pdf
14. Андрусак Г. М. Сучасні тенденції розвитку кримінально-правового регулювання права на необхідну оборону / Часопис Київського університету права, 2013., № 4. С. 295-298. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2013_4_72.
15. Андрусак Г. М. Суспільна небезпека та деякі правові позиції кваліфікації згвалтування // Історико-правовий часопис: науковий журнал, Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019., № 2(14). С. 94-98.
16. Андрусак Г. М. Кваша О. О., Дії, спрямовані на відсіч та стримування збройної агресії Російської Федерації, у контексті природного права на необхідну оборону /Альманах права. Випуск 13. Київ, 2022. С. 73-79.

17. Жерж Н.А., Жерж Л.А., Мельниченко А.О. Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних із незаконною трансплантацією органів та інших анатомічних матеріалів людини / Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика), випуск 1 (5), 2017 С. 50-56
18. Павленко И. Пределы уголовно-правовой охраны жизни человека / И. Павленко // *Legea și viața* (Закон и жизнь). - №1/2 (301). 2017. с. 125-128.
19. Yuliia O. Fidria, Yuriy B. Hofman, Anton M. Demchuk, Hanna M. Andrusiak and Olena I. Nazaruk. Facilitating Access to Justice in the Area of Economic Competition Protection. *International Journal of Criminology and Sociology*. 2020, Vol. 9. P. 2870-2874. DOI : <https://doi.org/10.6000/1929-4409.2020.09.351> (Scopus Indexed)

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
2. <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.
3. <http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України.
4. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
5. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
6. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
7. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в Україні
8. <http://sc.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.
9. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
10. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
11. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.